

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมการขนส่งทางบก สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๘๗๙๒ ภายใน ๑๔๐๔

ที่ คค ๐๔๐๘/๖๗๖๔

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการขนส่งผู้โดยสาร และขนส่งจังหวัดลำปาง

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๐๘/๑๖๔๒๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในสถานีขนส่งผู้โดยสารของเทศบาลนครลำปาง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/๑๕๓ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๒ แจ้งว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารของเทศบาลนครลำปางเสร็จแล้ว โดยมีความเห็นว่า เมื่อเทศบาลนครลำปางมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารจัดการสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปาง หากเทศบาลนครลำปางประสงค์จะจัดเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางจากผู้ประกอบการขนส่งและให้ตกเป็นรายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว เทศบาลนครลำปางย่อมสามารถเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางให้เหมาะสมและถูกต้องตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดได้ ปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๔๒๘/๒๕๖๒ ที่แนบมาพร้อมนี้

อนึ่ง กรมการขนส่งทางบกเห็นว่า ถึงแม้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) จะมีความเห็นว่า เทศบาลนครลำปางสามารถเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางได้ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยเทศบาล แต่เพื่อให้การจัดเก็บรายได้สำหรับการดำเนินการของสถานีขนส่งผู้โดยสารเป็นไปด้วยความเหมาะสมเป็นธรรม และเกิดประโยชน์กับการดำเนินการของสถานีขนส่ง รวมทั้งประชาชนผู้ใช้บริการ สมควรที่จะได้มีการกำหนดรายการค่าบริการที่สามารถจัดเก็บเป็นค่าบริการในการดำเนินการของสถานีขนส่ง และกำหนดอัตราค่าบริการในแต่ละรายการให้ชัดเจน และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางเพื่อพิจารณากำหนดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

(นายกมล บุรณพงศ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

วิสัยทัศน์กรมการขนส่งทางบก

“เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมในการควบคุม กำกับ ดูแล ระบบการขนส่งทางถนนให้มีคุณภาพและปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔”

ตัวหนังสือ

ที่ นร ๐๕๐๔/๑ ๕๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรมการปกครอง
๕๕ ปี ๒๕๖๒	๕๕ ปี ๒๕๖๒
๑๐.๐๕.๖๒	๑๐.๐๕.๖๒

๓๐.๕๖๘๐/๑๑ ๒๕๖๒ ๓๖๑๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ต.บ. ๓๖๕/๒/
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร นร. ๐๕๐๔/๑
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสารภายในอาคารสถานี
ขนส่งผู้โดยสาร

เรียน อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตัวหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๔/ป ๓๔
ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่าย
ตัวโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารของเทศบาลนครลำปาง

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกเก็บ
ค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารของเทศบาลนครลำปาง
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการขนส่งทางบก) กระทรวงมหาดไทย
(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และเทศบาลนครลำปาง แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว
และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

๒๕๖๒ ๐๕.๐๕.๖๒ ๒๕๖๒/๑๑ ๒๕๖๒ ๓๖๑๐

นางสาวจรรยาพร เสงตรฤกษ์
หัวหน้าฝ่ายสารบรรณ
๒๕๖๒ ๐๕.๐๕.๖๒ ๒๕๖๒/๑๑ ๒๕๖๒ ๓๖๑๐

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวจรรยาพร เสงตรฤกษ์

(นางสาวจรรยาพร เสงตรฤกษ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒๕๖๒ ๐๕.๐๕.๖๒ ๒๕๖๒/๑๑ ๒๕๖๒ ๓๖๑๐

เรียน อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการดำเนินการ
การเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสาร
ภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
แห่งที่ ๑๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๕ ต่อ ๑๓๐๑ (นางสาวพัชรี)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๕๔
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

๒๕๖๒ ๐๕.๐๕.๖๒ ๒๕๖๒/๑๑ ๒๕๖๒ ๓๖๑๐
๒๕๖๒ ๐๕.๐๕.๖๒ ๒๕๖๒/๑๑ ๒๕๖๒ ๓๖๑๐
๒๕๖๒ ๐๕.๐๕.๖๒ ๒๕๖๒/๑๑ ๒๕๖๒ ๓๖๑๐
๒๕๖๒ ๐๕.๐๕.๖๒ ๒๕๖๒/๑๑ ๒๕๖๒ ๓๖๑๐

(นายสมศักดิ์ บุญพวง)

๒๕๖๒ ๐๕.๐๕.๖๒ ๒๕๖๒/๑๑ ๒๕๖๒ ๓๖๑๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
ของเทศบาลนครลำปาง

กรรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๐๘/๑๖๔๒๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางได้มีหนังสือหาหรือกรรมการขนส่งทางบก กรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจากผู้ประกอบการขนส่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น สามารถดำเนินการได้หรือไม่เพียงใด โดยเทศบาลนครลำปางและกรรมการขนส่งทางบกมีความเห็นแตกต่างกัน ดังนี้

๑. เทศบาลนครลำปางเห็นว่า กรรมการขนส่งทางบกได้ถ่ายโอนภารกิจการบริหารการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปาง และทำการส่งมอบทรัพย์สินและโอนอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว เทศบาลนครลำปางจึงเป็นผู้บริหารและดำเนินกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสาร มีหน้าที่จัดให้มีและควบคุมการจอดรถ รวมทั้งมีสิทธิใช้สอยและมีรายได้อันเกิดจากการทำกิจการที่จอดรถของเทศบาลนครลำปาง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการอำนวยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบให้เทศบาลนครลำปางนำพื้นที่ช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางไปจัดหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินได้ โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว

๒. กรรมการขนส่งทางบกเห็นว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้สถานีขนส่งผู้โดยสารเป็นสถานที่ซึ่งใช้เป็นศูนย์รวม กระจาย และสับเปลี่ยนรถสำหรับการขนส่งผู้โดยสาร รวมทั้งเป็นสถานที่ให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง มิใช่เป็นเพียงสถานที่หยุดรับส่งผู้โดยสารหรือสถานที่จอดรถเท่านั้น โดยในการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสารจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสาร ซึ่งตามระเบียบกรรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการบริหารและดำเนินกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องจัดสรรพื้นที่ภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร เพื่อให้ผู้ประกอบการขนส่งใช้เป็นสถานที่จำหน่ายตั๋วโดยสารอย่างเพียงพอและเป็นระเบียบ โดยต้องจัดให้มีป้ายแสดงอัตราค่าโดยสารและรายละเอียด

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๑๕๑ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เส้นทางให้บริการอย่างชัดเจน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินการสถานีนขนส่งผู้โดยสารเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และผู้โดยสารได้รับความสะดวกในการเดินทาง ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบโดยไม่เป็นธรรมจากผู้ประกอบการขนส่ง มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของผู้ประกอบการขนส่งเท่านั้น ประกอบกับระเบียบกระทรวงคมนาคม ว่าด้วยการรับจ่ายเงินค่าบริการสถานีนขนส่งกรรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๓๒ มิได้กำหนดให้ค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารเป็นรายรับที่เกิดจากการดำเนินการสถานีนขนส่งผู้โดยสาร ดังนั้น เทศบาลนครลำปางจึงมีอาจเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีนขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปาง โดยถือเป็นรายรับอันเกิดจากการทำกิจการที่จอตตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความถูกต้อง และเพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการและเกิดความเป็นธรรมกับผู้ประกอบการขนส่ง รวมทั้งคุ้มครองประชาชนผู้ใช้บริการจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า เทศบาลนครลำปางสามารถดำเนินการเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีนขนส่งผู้โดยสารได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรรมการขนส่งทางบก โดยมีผู้แทนสำนักงานนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรรมการขนส่งทางบก) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนเทศบาลนครลำปาง เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ปัจจุบันกรรมการขนส่งทางบกได้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการสถานีนขนส่งผู้โดยสารบางส่วนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องบริหารจัดการสถานีนขนส่งให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะที่มีผลใช้บังคับในเรื่องดังกล่าว ซึ่งข้อ ๔^๑ แห่งระเบียบกรรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการบริหารและดำเนินการสถานีนขนส่งผู้โดยสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานีนขนส่งผู้โดยสารไม่ว่าจะออกโดยกรรมการขนส่งทางบกหรือหน่วยงานอื่น แต่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องมิได้มีบทบัญญัติใดกำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ประเภทใดได้บ้างสำหรับการดำเนินการสถานีนขนส่งผู้โดยสาร ประกอบกับข้อ ๑๙^๒ แห่งระเบียบกรรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการบริหารและดำเนินการสถานีนขนส่งผู้โดยสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ กำหนดไว้แต่เพียงให้องค์กร

^๑ข้อ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินงานสถานีนขนส่งผู้โดยสารต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานีนขนส่งผู้โดยสารไม่ว่าจะออกโดยกรรมการขนส่งทางบกหรือหน่วยงานอื่น ตลอดจนต้องบริหารจัดการงานสถานีนขนส่งให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

^๒ข้อ ๑๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บค่าบริการสถานีนขนส่งให้เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บค่าบริการสถานีขนส่งให้เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด โดยกรมการขนส่งทางบกได้ออกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การกำหนดอัตราค่าบริการสถานีขนส่งและระเบียบปฏิบัติการใช้สถานีขนส่ง ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๓๓ กำหนดไว้เฉพาะอัตราค่าบริการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง จะต้องชำระให้แก่สถานีขนส่งผู้โดยสารสำหรับการเดินรถในอัตราค่าบริการต่อคันต่อเที่ยวเท่านั้น อีกทั้งข้อ ๕^๓ และข้อ ๖^๔ แห่งระเบียบกระทรวงคมนาคม ว่าด้วยการรับจ่ายเงินค่าบริการสถานีขนส่ง กรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๓๒ กำหนดให้ค่าบริการสถานีขนส่งจำนวนเก้าประเภทที่ถือเป็นเงินรายรับอันเกิดจากการดำเนินกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสารที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ในอัตราร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเงินที่ได้รับทั้งสิ้นนั้น เป็นระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๒๔^๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการ

“ข้อ ๕ ในระเบียบ

“ค่าบริการสถานีขนส่ง” หมายความว่า บรรดาเงินรายรับที่เกิดจากการดำเนินกิจการ สถานีขนส่งผู้โดยสาร ซึ่งมีดังนี้

- (๑) เงินรายรับค่าบริการใช้สถานีขนส่งตามประกาศกรมการขนส่งทางบก
- (๒) เงินส่วนลดจากการใช้โทรศัพท์สาธารณะ
- (๓) เงินรายรับจากการจัดให้มีบริการห้องสุขา
- (๔) เงินรายรับจากการจัดให้มีบริการจำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ดและเครื่องดื่ม
- (๕) เงินรายรับจากการจัดให้มีบริการรับฝากสิ่งของ
- (๖) เงินรายรับจากการจัดให้มีรถรับจ้าง
- (๗) เงินรายรับค่าบริการจอดรถรับจ้าง
- (๘) เงินรายรับค่าบริการรถเข็นขนสัมภาระสิ่งของ
- (๙) เงินรายได้อื่น ๆ ซึ่งต้องขอตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นกรณี ๆ ไป

“ข้อ ๖ ค่าบริการสถานีขนส่ง”ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในอัตราร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเงินที่ได้รับทั้งสิ้น เว้นแต่จะได้รับความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๔ บรรดาเงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้นนำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ส่วนราชการใดได้รับเงินที่มีผู้มอบให้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการนั้นใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี หรือได้รับเงินที่เกิดจากทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี ให้ส่วนราชการนั้นจ่ายเงินหรือก่องหนผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับนั้นได้ และไม่ต้องนำส่งคลัง

ในกรณีส่วนราชการได้รับเงินตามโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใด ไม่ว่าจะเงินให้กู้หรือให้เปล่า รวมทั้งเงินที่ส่วนราชการได้รับสืบเนื่องจากโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือเช่นว่านั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินในกรณีต่อไปนี้ นำเงินนั้นไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้ คือ

(มีต่อหน้าถัดไป)

งบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๗^๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้อัตราค่าบริการสถานียชนสงเคราะห์ที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อันได้แก่ บรรดาเงินรายรับที่เกิดจากการดำเนินกิจการสถานียชนสงเคราะห์ผู้โดยสาร ถือเป็นรายรับที่ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินเท่านั้น มิได้เป็นระเบียบที่กำหนดเกี่ยวกับประเภทของเงินรายรับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บได้จากการประกอบกิจการสถานียชนสงเคราะห์ผู้โดยสารแต่อย่างใด

สำหรับข้อโต้แย้งที่ว่า การเรียกเก็บค่าบริการได้แต่เฉพาะที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนดอัตราไว้ นั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๑๑๕ วรรคสอง^๗ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ แล้ว จะเห็นว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบกมีอำนาจที่จะกำหนดค่าบริการในการดำเนินการของสถานียชนสงเคราะห์ในเรื่องใดก็ได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนดเท่านั้น มิได้ให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางเป็นผู้กำหนดค่าบริการทุกชนิด เรื่องใดที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางเห็นควรกำหนดอัตราขึ้นสูงไว้ คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางย่อมออกประกาศกำหนดอัตราสูงสุดได้ตามที่เห็นสมควร เรื่องใดไม่เป็นการสมควรที่จะต้องกำหนดอัตราขึ้นสูง ผู้มีอำนาจย่อมกำหนดอัตราค่าบริการได้ตามที่เห็นสมควร ดังจะเห็นได้ว่ากรมการขนส่งทางบกก็ได้เรียกเก็บค่าบริการนอกเหนือจากที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางได้กำหนดอัตราขึ้นสูงไว้ เช่น ค่าบริการห้องสุขา ค่าบริการที่จัดให้มีการจำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ดและเครื่องดื่ม ทั้งนี้ ตามข้อ ๕^๘ แห่งระเบียบกระทรวงคมนาคม ว่าด้วยการรับจ่ายเงินค่าบริการสถานียชนสงเคราะห์ กรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๓๒

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางได้กำหนดเฉพาะอัตราค่าบริการในการใช้สถานียชนสงเคราะห์ตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การกำหนดอัตราค่าบริการสถานียชนสงเคราะห์และระเบียบปฏิบัติการใช้สถานียชนสงเคราะห์ เท่านั้น และมีได้มีบทบัญญัติของกฎหมายใดกำหนดอัตราค่าบริการสถานียชนสงเคราะห์อื่นไว้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการกิจการสถานียชนสงเคราะห์ผู้โดยสารจึงมีหน้าที่และอำนาจ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๕)

(๑) เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดเชยความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อภาระทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา

(๒) เงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษา หรือสถานอื่นใดที่อำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือประชาสงเคราะห์

(๓) เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ

^๖ต่อมาพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคห้า เป็นดังนี้ “การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ ส่วนการจำหน่ายหุ้นและการซื้อหุ้นตาม (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี” ซึ่งยังคงมีหลักการเช่นเดิม

“มาตรา ๑๑๕ ๓๓

๓๓

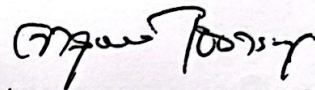
ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดค่าบริการในการดำเนินการของสถานียชนสงเคราะห์ไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

๓๓

๓๓

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

ในการบริหารและดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสถานีขนส่งผู้โดยสาร รวมทั้งสามารถจัดหาประโยชน์ตอบแทนการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินจากอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารนั้น เพื่อนำมาบริหารจัดการและพัฒนาส่งเสริมการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป ดังนั้น เมื่อเทศบาลนครลำปางมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารจัดการสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางแล้ว หากเทศบาลนครลำปางประสงค์จะจัดเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางจากผู้ประกอบการขนส่งและให้ตกเป็นรายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ (๓)^๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว เทศบาลนครลำปางย่อมสามารถเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางให้เหมาะสมและถูกต้องตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดได้

(นางสาวจรรพณ เสงตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๒

มาตรา ๖๖ เทศบาลอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

๑. ค่าเช่า

๑. ค่าเช่า

(๓) รายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล

๑. ค่าเช่า

๑. ค่าเช่า